

**EKSPLORASI REKA BENTUK REHAL ; KAJIAN KES PUSAT
TAFAGQUH FIDDIN KUCHING, SARAWAK**

Mohamad Hafiz Bin Mat Amin @ Ibrahim

(52519)

**Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan Dengan Kepujian
(Teknologi Seni Reka)
2018**

**EKSPLORASI REKA BENTUK REHAL ; KAJIAN KES PUSAT
TAFATQUH FIDDIN KUCHING , SARAWAK**

MOHAMAD HAFIZ BIN MAT AMIN @ IBRAHIM

52519

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian
(Teknologi Seni Reka)

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

2018

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (✓)

Final Year Project Report

Masters

PhD

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the ..... day of.....2018.

Student's Declaration:

I MOHAMAD HAFIZ BIN MAT AMIN @ IBRAHIM, 52519, FACULTY OF APPLIED & CREATIVE ARTS hereby declare that the work entitled EKSPLORASI REKA BENTUK REHAL ; KAJIAN KES PUSAT TAFUQUH FIDDIN KUCHING SARAWAK is my original work. I have not copied from any student's work or any other sources except where due reference or acknowledge is made explicitly in the next, nor has any part been written for me by another person.

5/6/2018

Date submitted

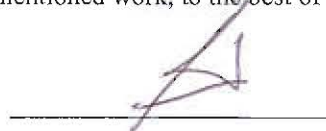

MOHAMAD HAFIZ BIN MAT AMIN @ IBRAHIM (52519)

Supervisor's Declaration:

I PROF. MADYA. DR ANNA DURIN hereby certifies that the work entitled PENGURUSAN PEMELIHARAAN TARIAN TRADISIONAL DI JABATAN KEBUDAYAAN DAN KESENIAN NEGARA, NEGERI PAHANG was prepared by the above name student, and was submitted to the "FACULTY" as a partial / full fulfillment for the conferment of BACHELOR OF APPLIED ARTS WITH HONORS (DESIGN TECHNOLOGY), and the aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work.

Received for examination by:

PROF. DR FARIDAH BINTI SAHARI

Date: 5/6/2018

I declare that Project/Thesis is classified as (Please tick (√)):

- CONFIDENTIAL** (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972)*
 RESTRICTED (Contains restricted information as specified by the organization where research was done)*
 OPEN ACCESS

Validation of Project/Thesis

I therefore duly affirmed with free consent and willingness declare that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abiding interest and rights as follow:

- This Project/Thesis is the sole legal property of Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies for the purpose of academic and research only and not for other purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitalize the content for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute.
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes the sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student's Signature: _____

Supervisor's signature: _____

Current Address:

NO,5 FELDA MENGKAWANG
21800 AJIL,
HULU TERENGGANU, TERENGGANU

Notes: * If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organization with the period and reasons of confidentiality and restriction.

[The instrument is duly prepared by The Centre for Academic Information Services]

PENGAKUAN

Penyelidikan yang bertajuk **EKSPLORASI REKA BENTUK REHAL; KAJIAN KES PUSAT TAFATTAH FIDDI KUCHING ,SARAWAK** telah disediakan oleh **MOHAMAD HAFIZ BIN MAT AMIN @ IBRAHIM** dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian (**Teknologi Seni Reka**).

Diterima untuk diperiksa oleh:

(PROF. DR. FARIDAH BINTI SAHARI)

Tarikh:

PENGAKUAN PELAJAR

Saya, **MOHAMAD HAFIZ BIN MAT AMIN @ IBRAHIM** mengakui bahawa Projek Tahun Akhir bertajuk “**EKSPLORASI REKA BENTUK REHAL ; KAJIAN KES PUSAT TAFATTAH FIDDIIN KUCHING , SARAWAK**” ini adalah merupakan hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan, petikan, huraian dan ringkasan yang tiap-tiap satunya saya telah nyatakannya.

.....

Tarikh

.....

(**MOHAMAD HAFIZ BIN MAT AMIN @ IBRAHIM**)

No. Matrik : 52519

PENGHARGAAN

“Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Penyayang”

Alhamdulillah, ribuan ucapan syukur kepada Tuhan atas segala rahmat yang diberikan untuk menyiapkan Projek Tahun Akhir ini yang menjadi keperluan bagi pelajar tahun akhir untuk bergraduasi. Pertama sekali, saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada penyelia kajian saya iaitu Prof. Dr Faridah Binti Sahari kerana didikan dan tunjuk ajar beliau serta motivasi yang diberikan dan kata-kata semangat yang beliau titipkan sangat membantu saya dalam menyiapkan kajian ini. Tanpa penat lelah beliau, sukar untuk saya untuk menyiapkan kajian ini. Ucapan terima kasih juga saya titipkan kepada responden-responden saya iaitu Encik Suhaimi Bin Suhaili , tenaga pengajar di Pusat Tafaqquh Fiddin Kuching ,Sarawak serta pelajar-pelajar di Pusat Tafaqquh Fiddin Kuching,Sarawak yang memberikan kerjasama dalam memberikan segala maklumat yang saya perlukan. Terima kasih juga kepada keluarga saya terutama ibu bapa saya serta rakan-rakan kerana telah memberikan semangat dan doa untuk memudahkan segalanya. Akhir sekali, saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada sesiapa sahaja yang membantu secara langsung dan secara tidak langsung dalam menyiapkan kajian ini.

ABSTRAK

Permintaan terhadap kelainan reka bentuk rehal yang profesional semakin meningkat di kalangan umat islam terutama di pusat tahfiz. Persepsi pengguna terhadap rehal yang sedia ada ke atas tempat meletakkan Al-Quran masih belum terpadam dek ditelan zaman. Reka bentuk yang telah ditransformasikan secara professional dan telah membawa kepada konsep pengenalan rehal. Di samping itu, konsep ini dijadikan sebagai satu kemudahan kepada masyarakat islam terutama pelajar tahfiz untuk membaca Al-Quran, menulis , belajar dan sebagainya. Oleh hal yang demikian , kajian ini melibatkan proses mengenalpasti jenis-jenis dan rekabentuk rehal, menganalisa rekabentuk rehal yang digunakan serta merekabentuk rehal yang mempunyai ciri-ciri ergonomik bersesuaian dengan keperluan proses pengajaran dan pembelajaran. Justeru itu ,kaedah pengumpulan data kuantitatif yang telah digunakan dalam kajian ini termasuklah temu bual, pemerhatian , fotografi dan video. Projek akhir ini dinamakan sebagai 'REHAL' berfungsi untuk kegunaan umat islam terutama pelajar tahfiz di Pusat Tafaqquh Fiddin.

4.4 Dapatan Kajian Daripada Pusat Tafaqquh Fiddin , Kuching Sarawak

SOALAN SOAL SELIDIK	DAPATAN KAJIAN
1. Apakah jenis rehal yang terdapat di Pusat Tafaqquh Fiddin	Kajian mendapati seluruh pelajar dan guru menggunakan rehal kayu di Pusat Pengajian Tafaqquh Fiddin. Oleh hal yang demikian , rehal kayu yang diguna pakai di sekolah tersebut mempunyai dua jenis iaitu permukaan besar dan permukaan kecil. Permukaan besar digunakan oleh orang dewasa dan permukaan kecil pula digunakan oleh golongan junior.
2. Berapakah bilangan rehal yang terdapat di Pusat Pengajian Tafaqquh Fiddin ?	Kajian atau juga pengkaji mendapati bahawa seluruh warga di pusat tersebut menjawab sebanyak 80 buah rehal yang terdapat di pusat pengajian tersebut dan juga di pakai dalam pelbagai aktiviti dan amat menyedihkan rehal yang sedia mempunyai jangka hayat yang singkat kerana mudah rosak , patah, skru tertanggal dan sebagainya.
3. Adakah rehal yang ada di Pusat Pengajian Tafaqquh Fiddin selesai dipakai? Jelaskan	Berdasarkan soalan di atas mendapat peratusan daripada guru dan pelajar di Pusat

	<p>Pengajian Tafaqquh Fiddin mengatakan ketidakselesaian ketika menggunakan rehal yang sedia ada .Hal ini demikian kerana , aduan daripada mereka mendapati bahawa selepas menggunakan rehal tersebut , kebanyakan mereka mengalami masalah sakit tulang belakang ketika menggunakan rehal. Oleh hal yang demikian, dengan aduan yang peratusan aduan yang dibuat mendapati kesan penggunaan rehal kepada masyarakat menimbulkan kesan yang negatif kepada kesihatan sepertimana penerangan pengkaji di bahagian pernyataan masalah.</p>
<p>4. Bagaimanakah cara penggunaan rehal yang ada di Pusat Pengajian Tafaqquh Fiddin</p>	<p>Pengkaji mendapati keseluruhan responden menjawab rehal yang dipakai di Pusat Tafaqquh Fiddin adalah rehal yang boleh dilipat dan sebahagian daripada responden mengatakan rehal tersebut sukar digunakan kepada audien yang baru mendalami penggunaan rehal.</p>
<p>5. Apakah masalah yang dihadapi oleh pengguna rehal apabila menggunakan rehal?</p>	<p>Kajian dan pengkaji mendapati 80% daripada pelajar dan guru di Pusat Tafaqquh Fiddin mengatakan masalah yang dihadapi oleh</p>

	<p>beliau ketika menggunakan rehal adalah sakit tulang belakang. Hal ini demikian, kesan waktu pembelajaran dalam tempoh 6-8 jam sehari menyebabkan mereka mudah mengalami sakit tulang belakang dan leher. Dalam pada itu , mereka juga ada mengatakan yang mereka kurang selesa menggunakan rehal tersebut walaupun rehal tersebut telah diubah daripada bentuk ‘X’ kepada rehal al-waqafi iaitu rehal meja.</p>
<p>6 .Apakah aktiviti pelajaran dan pembelajaran yang menggunakan rehal dalam masa satu hari?</p>	<p>Kajian mendapati , kesemua responden mengatakan aktiviti yang digunakan ketika menggunakan rehal adalah membaca al-quran , belajar , mesyuarat dan sebagainya. Di Pusat Tafaqquh Fiddin , beliau tidak menggunakan meja untuk aktiviti tersebut supaya melatih pelajar-pelajar supaya biasa menggunakan rehal untuk pelbagai aktiviti. Selain itu penggunaan rehal telah menjadi adab dimana sahaja sekolah agama(pondok). Bagi pandangan saya sendiri, ruang untuk meletakkan meja di Pusat Tafaqquh Fiddin amat sukar kerana ruang yang disediakan</p>

	sangat tidak sesuai kerana terlalu sempit.
7. Apakah ciri-ciri yang diperlukan untuk menambahbaik reka bentuk rehal	Kebanyakan menjawab bahan yang digunakan mestilah berkualiti. Hal ini demikian kerana, jika kayu yang tidak berkualiti digunakan akan mengakibatkan rehal tersebut mudah patah dan rosak. Selain itu, responden juga mengatakan permukaan rehal harus dilebarkan dan permukaan tersebut adalah rata supaya responden selesai menggunakannya.
8. Apakah ciri-ciri yang boleh menambahbaik rehal untuk kaedah penyimpanan rehal di Pusat Tafaqquh Fiddin?	? Kajian mendapati bahawa 99% menyokong rehal yang akan direka boleh dilipat supaya senang di simpan dan disusun ditempat yang sempit. Selain itu juga, responden juga menginginkan satu rak yang khusus untuk rehal sahaja supaya ia mudah disusun dengan kemas dan teratur manakala bagi soalan apakah permasalahan yang dihadapi dalam menggunakan rehal dalam proses pengajaran dan pembelajaran pula mendapati 90% daripada responden di Pusat Tafaqquh Fiddin yang digunakan itu tidak selesai dipakai dan

	<p>mudah rosak. Bagi pandangan saya bahan yang digunakan pada rehal tersebut berkemungkinan daripada bahan yang tidak berkualiti.</p>
<p>10.Pada pendapat anda ,cadangkan perambahbaikan rehal dari segi</p>	<p>kebanyakannya responden mencadangkan bahawa rehal yang bakal direka dapat menambahkan ketinggian dan kelebaran pada rehal supaya selesa diguna dan mengelakkan sakit pada bahagian tulang belakang. Selain itu, dari segi kaedah penyimpanan pula mendapati responden mencadangkan supaya merekabentuk rak yang khusus untuk rehal. Hal ini demikian kerana , supaya kaedah penyimpanan rehal kelihatan kemas , menarik dan dapat dijaga supaya tidak mudah rosak .Sungguhpun begitu, dari segi keselesaan pula , responden mencadangkan bahawa bahan yang digunakan untuk reka bentuk rehal yang baru adalah ringkas , ringan dan senang dibawa. Oleh itu , dengan bahan yang yang dicadangkan dapat membantu masalah responden tentang rehal dihadapi oleh masyarakat islam terutama pelajar tahfiz akan</p>

	diselesaikan.
11. Jika wujudnya satu transformasi baru rehal untuk memberi keselesaan kepada anda, adakah anda menggunakannya? Jelaskan	Soalan penutup untuk sesi soal jawab adalah jika wujudnya satu transformasi baru rehal untuk memberi keselesaan kepada anda, adakah anda menggunakannya mendapati keseluruhan responden akan menggunakan rehal yang bakal direka jika jika kesemua kehendak beliau ada di dalam rekabentuk tersebut. Oleh itu, saya selaku penyelidik akan membuka mata di mana masalah yang

SENARAI KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
Halaman Tajuk	
Pengakuan	i-v
Penghargaan	vi
Senarai Gambar	vi-vii
Senarai Jadual	vii
Abstract	

ISI KANDUNGAN

BAB 1

MUKA SURAT

PENGENALAN

1.0 Pengenalan	2-3
1.2 Penyataan Pemasalahan	4-5
1.3 Persoalan Kajian	6
1.4 Skop Kajian	6
1.5 Kepentingan Kajian	7
Rumusan	7

BAB 2

KAJIAN LEPAS

2.0 Sejarah Rehal	8-12
2.1 Kepentingan Rehal	12
2.1.1 Rehal Plastik	13
2.1.2 Rehal Kayu	13
2.1.3 Rehal Al-waqafi	15

2.1.4 Bahan yang digunakan untuk membuat rehal	16
2.2 Postur Pembacaan Al-quran	17
2.3 Kepentingan Kajian Ergonomik Dalam Rreka Bentuk Produk	18-19
2.4 Perbezaan Rehal Kayu dan Rehal Plastik	19

BAB 3

KAJIAN METHODOLOGI

3.1 Pengenalan	20-22
3.2 Reka Bentuk Kajian	21-24
3.3 Pengesahan dan Analisis	25

BAB 4

ANALISIS DATA DAN HASIL DAPATAN KAJIAN

4.0 Pengenalan	26-27
4.1 Analisis Data dan Pelajar Di Pusat Tafaqquh Fiddin, Kuching	27-42
4.2 Analisi Data Guru Di Pusat Tafaqquh Fiddin ,Kuching	42-46
4.3 Soal Selidik	47-48
4.4 Dapatan Kajian Daripada Pusat Tafaqquh Fiddin	

Rumusan	49-52
4.5 Pemerhatian	52-58
4.6 Ukuran Ergonomik Menggunakan Rehal Ketika Duduk(L)	59
4.6.1 Ukiran Ergonomik Menggunakan Rehal Ketika Duduk (P)	60

BAB 5

KONSEP REKA BENTUK

5.0 Pengenalan	62
5.1 Analisis Reka Bentuk	62
5.2 Lakara Perkembangan Idea	63-66
5.3 Perkembangan Idea	67
5.4 Penyediaan <i>Mock-Up</i>	69-72
5.5 Rekaan Reka Bentuk Yang Sebenar	73-76
5.6 Spesifikasi Reka Bentuk	81-83
5.7 Analisis SWOT	83-84
5.8 Produk Akhir	85-86
5.9 Validasi Dan Cara Penggunaan	87-88

5.10 Lukisan Teknikal

89

BAB 6

KESIMPULAN

90-92

RUJUKAN

LAMPIRAN

SENARAI GAMBAR

PERKARA	MUKA SURAT
2.1.1 Rehal Plastik	13
2.1.2 Rehal Kayu	14
2.1.3 Rehal Al-Waqafi	15
2.1.4 Bahan yang digunakan untuk membuat Rehal	16
2.1.5 Pemutar skru yang digunakan untuk membuat rehal	17
2.1.6 Alatan yang digunakan untuk membuat rehal	17
2.1.7 Postur membaca Al-Quran dengan cara yang betul	17
4.3.1 Pengkaji bersama pelajar di Pusat Tafaqquh Fiddin	47
4.3.2 Pengkaji menerangkan soalan kepada pelajar	48
4.3.3 Pengkaji menerangkan soalan kepada guru	48
4.5 Pemerhatian	52-58
4.6.2 Pengkaji sedang memberi taklimat kepada pelajar sebelum Mengambail ukuran ergonomik	61
4.6.3 Pengkaji sedang mengambil ukuran ergonomik	61
5.2.1 Konsep Reka Bentuk Rehal	64

5.2.2 Gambar Reka Bentuk yang Dipilih	66
5.3.1 Reka Bentuk Rehal yang Pertama	67
5.3.2 Reka Bentuk Rehal yang Kedua	68
5.4.1 Proses untuk menyiapkan <i>mock-up</i>	69-70
5.5.1 Rekaan reka bentuk rehal yang sebenar	73-74
5.5.2 Validasi dan Cara penggunaan rehal	77-80
5.8.1 Produk Akhir	85
5.10 Lukisan Teknikal	89

Senarai Jadual

Perkara	Muka Surat
4.1 Analisis data oleh pelajar di Pusat Tafaqquh Fiddin	27-41
4.2 Analisis data oleh guru Pusat Tafaqquh Fiddin	43-46
4.5.1 Pemerhatian	53-58
4.6 Ukuran ergonomik menggunakan rehal ketika duduk(Lelaki)	59
4.6.1 Ukuran ergonomik menggunakan rehal ketika duduk(Perempuan)	60

LATAR BELAKANG KAJIAN

Kajian ini dapat mengetahui tentang masalah yang dihadapi oleh masyarakat islam serta rasa tidak puas hati masyarakat terhadap penggunaan rehal semasa menjalankan aktiviti pengajaran dan pembelajaran di Pusat Tafaqquh Fiddin di Kuching, Sarawak. Oleh hal yang demikian, pengguna pengguna mestilah memilih rehal yang sesuai digunakan serta mempunyai ciri-ciri ergonomik untuk mengelakkan ketidakselesaan dan sakit pada bahagian tulang belakang apabila menggunakannya.